

MR. ASHURSTOVA SUGESTIJA JE DOŠLA OB NEUGODNEM ČASU.

MEHIKANSKI NE MISLIJO PRODATI SVOJEGA TERITORIJA.

Washington, D. C. — Henry F. Ashurst, senator iz Arizone, in Mark Smith predlagata, da ameriška vlada prične pogajanja z mehiško za nakup polotočka, poznane pod imenom Nižja Kalifornija, in kos sveta v državi Sonori, ki meri 10,000 štirinast milij. nahajajočega se na severni širočini 31. stopinj in 20 minut. Senator je s tako živim ognjem opisoval ugodnosti v senatu, ki prihajajo od te kupčije, da mu je drug senator prav tudi zasepelel v uho, če misli z njegovim govorom tako podražiti ta svet, da je vsaka kupčija izključena, ker bi se ji Mehika odrekala.

Mr. Ashurst je podal detajliran popis o slabo obljudenem polotoku, o njenih puščavah, v katerih ni deževalo dvajset let, o njenih bogatih plasteh rude in o možnosti, da dežela postane rodovitna, če se zgradi naprave za umetno namakanje zemljišč. Dejal je, da svet nima vrednosti za Mehiko in da bo vzelo sto let, preden ga Mehikanci razvijejo; toda nosil bo milijone, če ga dobe Amerikanci.

Senator iz Arizone je iznenadil senatorje z izjavo, da ni nič v ustavi ali v postavah mehiške republike, kar bi branilo ameriški republiki polastiti se sveta s kupčijo. Senator Watson iz Indiane je vsled te izjave stavil več vprašanj senatorju Ashurstu, ki je priznal v ognju izpraševanja, da obstoji v Mehiki de facto vlada, s katero lahko vsi narodi častno občujejo.

Senator Phelan iz Kalifornije se je v toliko pridružil Ashurstovi izjavi, da je kazal na nevarnost tujezemskih vlad, kot na pr. na japonsko, ki si lahko ustvari oporišče v Nižji Kaliforniji.

Debata je bila skozinsko zanimiva in informativna, toda ne zaslužila bi, da se jo omenja, da nekateri časnikarski poročevalci niso razposlali takih poročil, ki so napravljala vtis, da senatorji obeh strank prav toplo podpirajo Ashurstovo proposicijo.

Na pravem Američanu ne bo postal prav noben madež, če reče, da Ashurstova želja izvirja iz skupine ali skupin kapitalistov, ki bi radi izkoristili bogastvo v Nižji Kaliforniji, če napeljejo vodo iz reke Colorado na suha zemljišča, ki teče skozi severni del teritorija, tako da je znamenita dolina Imperial odvisna od uslug mehiške vlade, če niso z ozirom nanjo sklenjene veljavne pogodbe. V delu doline, ki se nahaja na ameriški strani, so že zgrajene naprave za umetno namakanje zemljišč. Tu raste najfinejši bombaž, poleg njega pa fino južno ovonje; datelji, smokve, oranže, limone in drugo sadje, ki dozori pod gorkim južnim solncem. Nihče ne taji, če bi bile puščave v Nižji Kaliforniji in severni Sonori pod oblastjo Združenih držav, da ne bi bile kmalu spremenjene v cvetoče vrtove.

Ravno tako je resnica, da v Združenih državah ni sveta, ki bi rodil tako bogato, če je pravilno obdelan po naukih moderne poljedelske vede. Res je tudi, da Estaban Cantu, napredni governor Nižje Kalifornije, ni podložen ne Carranzu ne Villi, ampak pokazal je do sedaj z manjšimi deli, kako rodovitno je ta svet. Napravil ni le žudežev v poljedelstvu, ampak tudi v izobražbi ljudstva. Prav hitro širi ceste na vse strani v neobdelan svet, ki bodo kmalu vodile skozi lepe farme.

Ali resnica zahteva, da se pove, da je Mehika ravno toliko pri volji prodati Nižjo Kalifornijo Združenim državam, kot Združene države državo Illinois ali katero drugo državo. Resnica je, da senator Ashurst ni mogel

NASELJEVANJE VOJAKOV NA ZEMLJIŠČA JE VAŽEN PROBLEM.

MR. LANE JE ZA NJEGOVO REŠITEV IZDELAL NAČRT.

Za izveditev tega načrta je potrebnih \$100,000,000.

Washington, D. C. — Ameriški vojak noče miloščine, ampak želi priložnost, in priporočam, da mu jo ameriška vlada tudi nudi.

S temi besedami je prišel mr. Lane, tajnik za notranje zadeve, govoriti, ko je priporočal, da kongres dovoli \$100,000,000 za naseljevanje vojakov na kmetijah.

Mr. Lane je nadaljeval, če ne damo ameriškim vojakom, ki so riskirali svoje življenje in zdrave, do kar so opravičeni, tedaj to pokazuje, da so republike zelo nehalne. Dodal je, da Amerika ni bila še nikdar nehalna na pram onim, ki so se bojevali za njeno svobodo in pravico. Po njegovi sodbi je \$100,000,000 premajhna vsota za tak namen.

Tajnik za notranje zadeve je za naseljevanje vojakov izdelal obširen načrt. Po tem načrtu bodo odpuščeni vojaki delali za vlado na svetu, ki je določen za naseljevanje. Za svoje delo bodo prejeli mezo in izbrali si bodo lahko svet za farme. Vlada jim bo posodila denar, da lahko premagajo nadlogo, ki tarejo vsakega novega naseljenika. Ta denar in zemljišče bo plačal naseljenec v štiridesetih letih. Vlada ne bo torej nič izgubila, ampak bo dobila vrneno nazaj vse do zadnjega centa.

Australija, Kanada in celo Velika Britanija so izdelale načrte za naseljevanje vojakov, kajti tako naseljevanje pomaga k splošnemu blagostanju. Naseljenici na tem pustem in neobdelanem svetu bodo pričeli ustvarjati vrednosti, takoj, ko prične z delom. Svet, ki ni danes mogoče nič vredeti, bo že po nekaj letih imel visoko vrednost, ker bo postal rodovitno. Združene države imajo še na milijone akrov močvirnatih svetov, ki se da z osuševanjem spremeniti v rodovitno polje. Druge je že po pet pust svet, ker mu manjka vode. Tu se dajo zgraditi naprave za umetno namakanje zemlje. Na tisoče in tisoče akrov je tudi izsekanih šum, ki čakajo na pogozdovanje. Če hoče vlada ves ta svet odpreti uklturi, je \$100,000,000 premajhna vsota za izvršitev tako velikega načrta.

DRŽAVA COLORADO POTREBUJE CENENE DELAVCE.

Denver, Colo. — Senator W. W. Booth je predložil državnemu senatu predlogo, po kateri bodo aretirani pistopači, igralci in postavači v biljardnicah in obsojeni na gradnjo cest.

Če bi bili kaznovani pravi postopači, ki leže pozno v jutro v razkošno opremljenih spalnicah, se oblačijo v fino obleko in žive od dela drugih radi vagabondstva, bi lahko vsako tako predlogo pozdravili iz sreče. Ali te vrste postopačev ne bo najbrž nihče nadlegoval, ampak trpeli bodo pogostokrat delavci, ki so proti svoji volji brez dela.

Vsak arestant, ki bo gradil ceste, bo odjedel nekemu drugemu delavcu delo in pomagal ustvariti razmere, da bo še več brezposelnih obsojenih na prisilno delo.

Vse tiste fraze, da predloga določa, da bodo ceste gradili prostovoljni in prisiljeni delavci, ne pomenijo nič. Fakt ostane, če kaznenci izvršujejo delo, ki gre svobodnim delavcem, da tako kazensko delo pripravlja ob delo svobodne delavce in jim odpira vrata v kaznilnico. To je vzrok, zakaj nasprotujejo organizirani delavci kazenskemu delu.

VREME.

Danes gorkejšje vreme v Illinoisu jugozapadni vetrovi. Solnčni vzhod ob 7:16 a. m.; solnični zahod ob 4:44 p. m.

PROHIBICIJA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH MARSIRA.

V TOREK JE ZANJO GLASOVALO SEDAM DRŽAV.

Zganjekuharski interesi se pripravljajo za legalen boj.

Chicago, Ill. — Sedem držav je sprejelo prohibicionistični dodatek k ustavi, tako da je do sedaj trideset držav, ki so odglasovale za ta ustavni odtok. Ako zanj glasuje še šest držav, kar se mogoče že zgodi danes ali v par dneh, tedaj je dodatek sprejet.

Zakon postane veljaven eno leto po formalni proglasitvi, da so tri četrtinke držav osvojile dodatek. Prepoved za prodajanje in izdelovanje opojnih pijav pa stopi v veljavo že dne 30. junija po proklamaciji, ki jo je izdal predsednik kot vojno odredbo, če ne bo prej podpisal mir. Pa tudi predsednik sam lahko prekliče to odredbo, kadar jo hoče.

Sledeče države so v pondeljek sprejele prohibicionistični ustavni dodatek:

Illinois,	California,
Alabama,	Kansas,
Arkansas,	North Carolina,
Indiana,	

O dodatku ima glasovati še osemnajst držav. Ako se od teh osemnajstih držav le šest držav izreče za dodatek, tedaj so zanj glasovale potrebne tri četrtinke držav. Sledeče države še niso glasovale o prohibicionističnem ustavnem dodatku:

Oregon,	Minnesota,
Colorado,	Missouri,
Pennsylvania,	Nebraska,
Rhode Island,	Nevada,
Vermont,	N. Hampshire,
Utah,	New Jersey,
Wisconsin,	New Mexico,
Wyoming,	New York,
Iowa,	Connecticut,

Prohibicionisti ne računijo, da bodo vse države glasovale za prohibicionistični ustavni dodatek. Trdno računijo le na osem držav in te so:

Nevada,	Iowa,
Wyoming,	Nebraska,
Minnesota,	Utah,
Colorado,	Oregon,

Do sedaj še ni nobena država glasovala proti dodatku, le v državah Rhode Island in New York je legislaturna zbornica poizkusila dodati določbo, da se dodatek predloži ljudstvu na splošno glasovanje, da izreče o njem svoje mnenje z glasovnico.

Poročila iz Pennsilvanije, Wisconsin in Missourija govorijo, da te države sprejmejo ustavni dodatek, dasiravno so bile poznane kot trdnjave prijateljev dobrega piva in vinske kapilije. V legislaturi Missourija bodo razpravljali o tem vprašanju v četrtek.

Senatna zbornica v Coloradu se je v pondeljek že petič izreкла za ustavni dodatek v drugem čitanju. V legislaturi Nebraski imajo prohibicionisti večino in zato se pričakuje, da se legislatura izreče za prohibicionistični dodatek k ustavi. Prohibicionisti so pričrani, da dobe potrebne tri četrtine držav za prohibicijo.

Zganjekuharski interesi seveda ne drže križem rok in se pripravljajo za legalno bitko na sodiščih. Po njih razlagi je dodatek protustaven, ker spadajo taka vprašanja v področje posameznih držav. Če se najvišje zvezno sodišče pridruži temu mnenju, je bilo vse glasovanje v legislaturah zastoj.

KOLIZIJA V ZRAKU.

Fort Worth, Tex. — Letalski vajenec Henry Martin SchleiPPER je zavozil v letalo letalskega vajence Charles T. Carla. Oba sta padla na tla. SchleiPPER se je ubil, Carl je ostal nepoškodovan. SchleiPPER je imel poleteti še pol milje daleč, da prestane skušnjo, postane oficir in dobi odpust iz armade.

DRŽAVLJANSKA VOJNA DIVJA V SEDMIM DRŽAVAH.

PO DNEVNIH VESTEH JE PRAVI MIR ŠE DALEČ.

Iz sedmih — in še še prištevamo Ogrsko — osemih držav prihajajo poročila o krvavih civilnih bojih in gibanju revolucionarnih sil. Poročila so sledeča:

Poraz spartakovcev v Nemčiji.

London, 15. jan. — Po vesteh iz Kodanija je Ebert zopet absolutni gospodar v Berlinu. 20,000 mož vladne armade patrolira berlinske ulice. V zadnji noči je tupatam še pučila puška, toda spartakoveci so v večini razoroženi in pometani v ječe, drugi so pa pobegnili.

Richter, novi policijski šef, je izjavil včeraj, da ima vlada v zaporu med drugimi vodilnimi spartakoveci tudi Roza Luksemburgo in njeno sestro, Liebknechtovo sestro in njegovo sestro in G. Ledebourja, Karl Liebknecht in Karl Radek sta pobegnila in do zdaj ju še niso našli.

(Včeraj so poročali, da je Radek v zaporu in da je Luksemburgova pobegnila. Ured.)

V Berlinu je veliko pomanjkanje premoga in živil. Mesto izgleda, kakor da je bilo bombardirano iz zraka. Poslopje lista "Vorwarts" je razdejano do tal. Ni je skoraj hiše, ki še stoji v osrednjem delu mesta, da ne bi imela znamenja krogel.

Na deželi se nadaljujejo boji. Spartakoveci so še gospodarji v Bremenu, Draždanah, Elberfeldu in v Gothi. V Hamburgu je položaj negotov. Spartakoveci imajo v rokah vse glavne časopise. Pravijo, da je Liebknecht pribežal v Hamburg. Drugo poročila iz Amsterdam pravi, da je bil Liebknecht težko ranjen v boju za posest "Tageblattovega" poslopja v Berlinu.

(V soboto so poročali, da je bil Liebknecht ubit. Ured.)

Neodvisni socialisti v Berlinu so izdali oklice na delavce, da se naj vrnejo na delo in zbirajo novo energijo za boj proti "kontrarevolucionarjem".

Amsterdam, 15. jan. — Iz Berlina poročajo, da je sinoči padlo več bomb s strehe neke hiše na ljudsko množico. Več oseb je bilo ubitih. Spartakoveci se pripravljajo na drugo bitko z namenom, da preprečijo volitve za skupščino, ki se imajo vsrhi prihodno nedeljo.

Ebertov kabinet je imel včeraj sejo, na kateri se je posvetoval o reformah, ki jih predloži narodni skupščini in o udeležbi mirovne konference.

Volitve v Virembergu so izpadle sledeče: Veščinski socialisti 52, demokracije 38, klerikaleci 31 in neodvisni socialisti štiri mandata.

Ruski boljševiki prodirajo proti Varšavi.

London, 15. jan. — Ruske sovjetske čete, ki se pomikajo od Vilne proti poljski meji, so dosegle Zudance in Orany. Boljševiki prodirajo v treh kolonah, služeči se treh glavnih železnice. Druga armada se pomika od Pinska proti Brest-Litovsku in dalje proti jugu prodirajo sovjetske čete proti Kovelu in so že dosegle Podvorsk.

Z Dunaja se poroča, da so katoliški škofje in nadškofje na Poljskem izdali apel na Poljake, da morajo voliti le take zastopnike v ustavodajno skupščino, ki bodo ustanovili katoliško državo; katoliška vera da mora biti državna vera poljske republike. Škofje pravijo, da se mora spoštovati stara poljska ustava iz leta 1791, ki je priznala katolicizem za državno institucijo, in pozivajo poljske plemenitaše, delodajalce in bogate sloje sploh, da zdaj je čas, da se žrtvujejo za svoje pravice in pravice katoliške cerkve.

Omenjeni poziv bo spravil Poljake še v večjo konfuzijo, ko so že dovolj raztrgani vsled notranjih bojev.

London, 15. jan. — Nepotrjena vest se glasi, da so boljševiki v Ukrajini ovrgli vladu unionistov v Kijevu in sovjet je zopet na krmlu.

Iz Odese poročajo, da je general Denikin premagal boljševiške čete ob reki Kumi v Kavkazi. Tisoč mož je bilo vjetih.

Z Dunaja javljajo, da je bilo zadnje dni ubitih 2000 oseb v Przemyslu v Galiciji, katerega oblegajo Ukrajinci in bombardirajo mesto s tal in iz eroplanov.

Obsedno stanje v Argentini; — 800 mrtvih.

Washington, 15. jan. — Državni departmet je prejel poročilo, da je število žrtev civilne vojne v Argentini naraslo na 800 mrtvih in 500 ranjenih. Kakih 1500 ranjenec je v bolnišnicah. Drugo poročilo se glasi, da so argentinski socialisti, ki tvorijo večino v delavskih strokovnih organizacijah, odkrili nadaljno sodelovanje v bojih. Ostali so še radikalni elementi, ki so pod vodstvom ruskih boljševikov.

Buenos Aires, 15. jan. — Argentinska nižja zbornica je včeraj sprejela predlog vlade za proglasitev obsednega stanja po vsej republiki za dobo tridesetih dni. Glasovanje je bilo 62 za in 5 proti. O predlogu mora še glasovati senat.

Izgredi se nadaljujejo. Rebeli so danes streljali s strel na policiste in poulične kare, ki so prenehale voziti zvečer. Štrajk železničarjev se je razširil iz vladnih železnic na privatne črte. Položaj v Rosario je zelo kritičen, ker tam manjka poljelelov in vojakov. Lokalne oblasti v provincijah Santa Fe, Santiago de Ester in Touman so apelirale na vlado za vojaško pomoč, kajti rebelni delavci zmagujejo. Vlada kliče zadnje rezerve pod orožje.

V Buenos Airesu je bilo včeraj aretiranih 800 železničarjev. Vsega skupaj je že okrog 2000 rebelov v zaporu in večina teh so ruski naseljenici.

Lima, Peruvija, 15. jan. — Generalna stavka in izgredi v Peruviji se nadaljujejo. Vojaške čete straziijo tukajšnji arsenal, katerega so se hoteli včeraj polastiti štrajkarji, toda bili so že dvakrat odbiti po krvavem boju. Brozajna zveza med Limo in Morococem, kjer je bila v torek bitka med vojniki in rudarji, je pretrgana.

Montevideo, Urugvaj, 15. jan. — Ves centralni urugvajski sovjet, ki šteje 42 članov, je bil aretiran v svrhu, da se prepreči boljševiško gibanje v Urugvaju.

Revolta na Portugalskem.

London, 15. jan. — V pondeljek je v Lisabonu izbruhnila revolta, ki je po zadnjih vesteh že potlačena. Lojalne čete so reokupirale vladni arsenal in torpedovsko "Giraldo". Vladna infanterija je odbila napad na palačo St. Georgea. Portugalski uradni viri govorijo, da so revolto zanetili boljševiki.

Vesti iz Madrida se glase, da je revolta na Portugalskem tirjala mnogo žrtev. Rebeli so že imeli v posesti mesto Oporto, toda izgubili so ga po ljutem boju.

Novi pogoji premirja z Nemčijo.

Pariz, 15. jan. — Zavezniški vojni svet je podaljšal premirje z Nemčijo in maršal Foch je odšel v Treves, da predloži Nemcem nove pogoje, ki so:

Nemčija mora uničiti vse submarinke, katerih še ni izročila zaveznikom in novih ne sme več graditi. Vse tovarne in ladje v nemških in nevtralnih lukah morajo priti v roke zaveznikov za razvažanje živil v Nemčijo in sosedne države.

Nemčija mora nadomestiti vse stroje v tovarnah invidiranih dežel, kjer jih je možno identificirati.

Nemčija dobi navodila, kako mora ravnati s svojo zlato rezervno in z izdajanjem banknot. Zlato mora premestiti na varno mesto, da ne pade v roke boljševikom.

Glede intervencije na Poljskem se zavezniki še niso zedinili.

